

Salomatina2013

Dvije su poruke ovogodišnje Sabatine - pojačati izvoz i brendirati hrvatska vina u Europskoj uniji, složili su se organizatori i sudionici 23. Sabatine - Međunarodnog susreta vinogradara i vinara, koji je održan od 24. do 27. listopada 2013. u hvarskom hotelu Amfora, pod visokim pokroviteljstvom predsjednika RH Ive Josipovića.

Ova godina rekordna je po urodu grožđa, dat će ponegdje i do 30 posto više uroda ali, kazali su stručnjaci, nosi okus gorčine. Razlog je tome činjenica što u ovim trenucima na zalihama ima gotovo dvije godišnje berbe vina kojeg se, na žalost, nema gdje isplativo, dakle razmjerno njegovoj vrijednosti, plasirati.

Sabatina, najstariji hrvatski vinarski susret, ima za cilj okupiti na jednom mjestu vodeće vinare iz svih hrvatskih vinskih regija i inozemstva, ljude iz struke, predstavnike ministarstava, distributere strojeva i opreme za vinogradarstvo i vinarstvo, a otvorena je za sve zainteresirane posjetitelje **bez plaćanja kotizacije**.

Bogati trodnevni program Sabatine obuhvaćao je brojna događanja: stručnu edukaciju uz aktualne teme, praktične radionice, degustacije vina, sajam strojeva i opreme za vinogradarstvo i vinarstvo, burzu vina, studijski obilazak vinogorja otoka Hvara uz praktičnu prezentaciju radova u vinogradu te svakodnevno poslovno druženje.

Ministar Jakovina u pratnji predstavnika resornih institucija, zadruga i medija po dolasku u hotel Amforu razgledao je izožbu vina i jakih alkoholnih pića te sajam. Prije samog čina svečanog otvaranja Sabatine, u prepunoj dvorani ministar je naglasio kako Hrvatska i sa Sabatinom potvrđuje da ima jedinstvena, različita i kvalitetom izvanredna vina te da će reforma vinarskog sektora koja se upravo provodi pospješiti da se naši vinari upišu na mjesto koje im pripada na vinskoj karti svijeta. Potičući na ustrajnost i razvijanje distribucijskih lanaca te pripremu za Europske fondove uputio je vinarima poziv da koriste znanje i informacije koje im ministarstvo poljoprivrede nudi i za koje im stoji na raspolaganju.

Ministar je održao i sastanak sa većim proizvođačima vina na kojem je bilo riječi o uređenju tržišta, posebno u pogledu prometovanja groždem i vinom te o stanju sa zalihama vina. Analizirani su i svježiji podaci o ovogodišnjoj izdašnoj berbi i o kakvoći grožđa tako da se očekuje da će ova godina dati odlična vina.

Nakon svečanog otvaranja uručena su priznanja za životni doprinos unaprijeđenju vinogradarstva i vinarstva, a posebno je upečatljiva bila poruka koju su uputili iz općine Stankovci pri primanju nagrade putem transparenta kojeg su držali načelnik Željko Baradić i suradnici „kvasine ni za salatu“.

Osobna i kolektivna priznanja Sabatine 2013.

Priznanje „Stanko Ožanić“ za doprinos unaprjeđenju vinogradarstva

IVANKA ČELAR Dubrovnik

Priznanje „Stjepan Bulić“ za doprinos unaprjeđenju vinarstva

ANDRO TOMIĆ Jelsa

Posebno priznanje za višegodišnji samoprijegoran rad u vinogradarstvu i vinarstvu

IVAN MARIJAN Jelsa

Priznanja uzornim individualnim vinogradarima

DUJE TUDOR Milna

STJEPAN PLENKOVIĆ Sv. Nedjelja

IVO VODANOVIĆ Svirče

Priznanje hrvatskoj vinarskoj zadruzi za 2013.

POLJOPRIVREDNA ZADRUGA NERICA Čara

Zlatno pero Sabatine

JOLE BOLIĆ Zagreb

Zlatna amfora za doprinos izuzetnom razvoju vinogradarstva na svom području

OPĆINA STANKOVCI

Na Saboru vinogradara i vinara bilo je riječi o količinama i kvaliteti ovogodišnje berbe, aktualnostima i problemima u vinogradarstvu i vinarstvu, te programu promocije vina Hrvatske.

Znanstveno-stručni skupovi obrađivali su teme o navodnjavanju, sortama vinove loze s otpornošću na gljivične bolesti, genetičkim istraživanjima i klonskoj selekciji na autohtonim hrvatskim sortama, stavljanju vina u promet itd. Također se govorilo o informatizaciji, e-poslovanju i primjeni sunčeve energije u vinogradarstvu i vinarstvu, te o mnogim drugim temama koje je bilo korisno čuti.

U okviru Okruglog stola o zadugarstvu, posvećenog zadrugama kao značajnim proizvođačima vina i čuvarima života u malim ruralnim sredinama, posebno se raspravljalo o stanju i problemima u vinarskim zadrugama, te o izmjenama i dopunama Zakona o zadrugama.

Na sajmu opreme, alata i repromaterijala za vinogradarstvo i vinarstvo izlagalo je 40 tvrtki, a na burzi i izložbi vina i proizvoda od grožđa i vina svoje proizvode predstavilo je 170 vinara.

Sajam opreme za vinogradarstvo i vinarstvo

Izložba vina

Veliki interes sudionici su pokazali na degustacijskim radionicama, na kojima se svake godine kušaju mlada vina te prezentiraju različita sortna vina. Ove godine to su bile hvarske autohtone sorte.

Studijski obilazak hvarskog vinogorja i praktična prezentacija radova u vinogradu, privukli su veliki interes vinogradara, vinara i drugih sudionika Sabatine.

Rekordan broj uzoraka vina i jakih alkoholnih pića na Sabatini 2013.

Preko 250 tvrtki i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava predalo je po nekoliko uzoraka proizvoda od grožđa na ocjenjivanje sa željom da provjere kakvoću, dobiju savjete kako da je poboljšaju i možda osvoje prestižno šampionsko odličje među najboljima. Na ovogodišnju Sabatinu pristigao je rekordan broj uzoraka vina i jakih alkoholnih pića, njih 304, iz 16 Hrvatskih županija. Zabilježena je nazočnost predstavnika vinara iz inozemstva (Italija, Slovenija, Makedonija, Bosna i Hercegovina, Srbija itd.) koji su najavili intenzivniju suradnju u narednim susretima, a ove godine je bio prisutan i veliki broj vinara iz kontinentalne Hrvatske.

Ocjenjivanje proizvoda vršilo se po kategorijama: buteljirana vina, jaka alkoholna pića i otvorena vina, tj. vina koja još nemaju ili su u procesu dobivanja dozvole za stavljanje u promet. U kategorijama buteljiranih vina i jakih alkoholnih pića pored kvalitete ocjenjuje se i **izgled** proizvoda, a ocjenjivanje kvalitete u kategoriji otvorenih vina ima edukativno-natjecateljski karakter, kojem je cilj potaknuti proizvođače na stvaranje robne marke i zaštitu proizvoda.

U kategoriji vina tri povjerenstva vršila su ocjenjivanje. Prema mišljenju ocjenjivača potvrđuje se da Hrvatska ima sve bolja vina koja su po kvaliteti izvrsna, a po okusu jedinstvena te da Hrvatska ima svoje posebno mjesto na vinskoj karti svijeta.

Jaka alkoholna pića u Hrvatskoj rastu i po kvaliteti i po broju proizvoda, jednoglasan je stav ocjenjivača povjerenstva Sabatine. Iznimno zanimljivo je promatrati ocjenjivače kako rade u povjerenstvu ocjenjujući loze, orahovice, medice. Posebno su zanimljivi višnjevci koji su izazvali izvrsne komentare nakon ocjenjivanja.

Broj dostavljenih uzoraka vina i jakih alkoholnih pića

Županija / zemlja	Broj uzoraka	Zlatne medalje	Srebrne medalje	Brončane medalje
Splitsko-dalmatinska	125	38	46	26
Zadarska	69	27	29	11
Dubrovačko-neretvanska	41	16	17	6
Istarska	16	4	5	5
Vukovarsko-srijemska	10	6	3	-
Šibensko-kninska	7	1	1	3
Zagrebačka	6	2	3	1
Ličko-senjska	6	1	2	3
Virovitičko-podravska	5	2	3	-
Bjelovarsko-bilogorska	3	2	1	-
Varaždinska	3	-	3	-
Osječko-baranjska	2	2	-	-
Koprivničko-križevačka	1	-	1	-
Međimurska	1	1	-	-
Sisačko-moslavačka	1	-	1	-
Primorsko-goranska	1	-	1	-
Inozemstvo	7	1	4	2
UKUPNO:	304	103	120	57

Najbolji proizvođači vina i jakih alkoholnih pića, a među njima i šampioni Sabatine 2013., nagrade su primili na Sabatini u subotu 26.10.2013.

Šampioni Sabatine 2013.

VINA

Šampion kvalitete slatkih, pred. i spec. vina

TRAMINAC MIRISAVI, KASNA BERBA, IZBOR SVIH BOBICA 2011. - ERDUTSKI VINOGRADI d.o.o. - Erdut

Šampion kvalitete crnih vina

ZLATAN PLAVAC GRAND CRU 2010. - ZLATAN OTOK d.o.o. - Jelsa

Šampion kvalitete bijelih vina

POŠIP MARKO POLO 2012. - POŠIP PZ ČARA - Čara

Najbolje zadržano vino

CABERNET SAUVIGNON 2011. - PZ "MASLINA I VINO" - Polača

JAKA ALKOHOLNA PIĆA

Šampion kvalitete jakih alkoholnih pića

JAGUAR, BILJNI LIKER - MARASKA d.d. - Zadar

Vice šampion kvalitete jakih alkoholnih pića

NERETVANSKA TRAVARICA - MARKOTA d.o.o. - Opuzen

IZGLED PROIZVODA

Šampion izgleda proizvoda

GRK BIRE 2012. - FRANO MILINA - BIRE - Lumbarda

OTVORENA VINA

Najbolje otvoreno crno vino

MERLOT 2013. - GLAVIĆ TOMISLAV - Benkovac

Najbolje otvoreno bijelo vino

POŠIP 2013. - OPG HORA, vl. JOSIP ŽUVELA - Hvar

Zaključci Sabatine 2013.

HVAR, 24. - 27. listopada 2013.

Zaključci predstavljaju zajednička mišljenja i smjernice sudionika Sabatine.

**Dostavljaju se resornim institucijama i sudionicama Sabatine kako bi pokrenuli zajedničke radnje i
pospješili postojeće radi unaprjeđenja stanja u vinogradarstvu i vinarstvu.**

1. Berba 2013. kasnila je 7 do 15 dana zbog učestalih kiša i tuče sa jakim olujnim vjetrom i tijekom vegetacije. Radi toga prinosi su bili manji 10 - 40 %. Zdravstveno stanje grožđa u berbi je bilo prosječno, sa manjim šećerima i većim kiselinama.
2. Stanje vinogradarstva i vinarstva u RH je vrlo osjetljivo. Zalihe vina kod pojedinih vinogradarskih subjekata su zabrinjavajuće. Neki subjekti zbog ovog i drugih razloga došli su u krizu, a određeni broj i u pred stečajnu fazu.
3. Veliki uvoz, nerazmjerno mali izvoz, nedostatak promocije vina u proteklim godinama, nedostatak stimulativnih kredita (npr. 4 do 5 godina od podizanja kredita je potrebno da vino dođe do polica i postigne cijenu za svoju vrijednost), doveli su do lošeg stanja u vinarstvu.
4. Nužno je donošenje posebnog „Zakona o obveznoj zaštiti i obnovi vinogradarskih lokaliteta u ruralnim sredinama“ kao vrijednim spomenicima ljudskom radu, te izradi temeljne poljoprivredne infrastrukture (poljoprivredni putovi, navodnjavanje, okrupnjavane zemlje u vinske table) uz maksimalno očuvanje suhozida.
5. Donijeti Zakon o kreditiranju obnove vinograda na zaštićenim lokalitetima na otocima i priobalju Hrvatske, a prema Francuskom modelu, (gdje se državni poticaji tretiraju kao spomenička renta). Zbog nemogućnosti korištenja teške mehanizacije proizvodnja je znatno skuplja.
6. Regulirati kreditiranje otkupa grožđa i tekuće proizvodnje, te regresirati kamatne stope za proizvodnju na otocima i poluotoku Pelješcu.
7. Skrbiti o poslovanju zadruga kao važnom i nužnom subjektu u vinogradarsko vinarskoj proizvodnji u RH. Posebnim državnim mjerama restrukturiranja i financijske konsolidacije omogućiti zadrugama u poteškoćama da opstanu. Zadruga baštine Europsku tradiciju i u najtežim povijesnim razdobljima bile su jedina ekonomska osnovica i sigurnost te sačuvale život u ruralnim područjima. Zbog nefunkcioniranja dvije veće zadruge ogromne količine vina idu na crno tržište. Vinarske zadruge treba uzeti kao subjekte od posebnog značenja pri mjerama koje se poduzimaju za uređenje tržišta i unaprjeđenje vinogradarsko vinarskog sektora.
8. Sadnja što više izvornih sorti treba biti trajna orijentacija hrvatskog, posebno dalmatinskog vinogradarstva. Zbog toga treba koristiti mogućnosti restrukturiranja i konverzije postojećih vinograda s izvornim sortama. Treba podržati napore Agronomskog fakulteta i znanstvenih ustanova na revitalizaciji autohtonih sorti i njihovoj promociji.
9. Nastaviti, kao trajni zadatak, aktivnosti na osnaženju marketinga i promocije hrvatskih vina u zemlji i inozemstvu te učiniti Hrvatska vina prepoznatljivim i konkurentnim.

10. Nužno je bolje povezivanje turizma i prodaje vina. U ovoj domeni ima još puno neiskorištenih mogućnosti te je potrebno strateški povezati ova dva kompatibilna segmenta tržišta.
11. Treba izvršiti posebne napore i povezivanja radi suzbijanja nelegalnog poslovanja kao i unaprjeđenja izvoza koji treba biti stalni način plasmana tržišnih viškova i pravi odgovor na uvoz vina. U tom pravcu treba maksimalno iskoristiti sve mogućnosti koje pruža ulazak RH u EU.
12. Naše Vinarije i Uljare, moraju žurno poduzeti mjere u svezi ispuštanja otpadnih voda iz svojih objekata, te se uskladiti sa „Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda“, koji je usklađen sa direktivama Europske Unije. Postoji opasnost ukoliko se ne poduzmu mjere iz Pravilnika, da dođe do većih kazni čak i zatvaranja objekata. Radi navedenog korisno je zatražiti duži rok za sanaciju od nadležnih službi te pokušati dobiti financijsku pomoć iz Europskih fondova.
13. Nužno je izvršiti analizu dosadašnjih zaključaka Sabatine i utvrditi koji su se realizirali a koje nisu i zašto. Korisno bi bilo o tome izvijestiti slijedeći Sabor vinogradara i vinara.
14. Zbog izuzetno teške i složene situacije u vinogradarstvu i vinarstvu RH treba o zaključcima i stanju upoznati predsjednika RH, predsjednika Vlade RH i predsjednika Sabora te zatražiti kontakte radi neposrednog upoznavanja sa stanjem i poduzimanja mjera u ovoj vrlo važnoj gospodarskoj grani.
15. Vinogradari i vinari očekuju od nadležnih državnih organa i inspeksijskih službi da će poduzeti sve mjere za sprječavanje prodaje vina i grožđa te proizvoda dobivenih od vina (jakih alkoholnih pića) bez obračuna poreza (crno tržište).
16. Očekuje se od nadležnih ministarstava i naših predstavnika u EU parlamentu dodatne akcije radi očuvanja prava korištenja imena prošek za desertno vino te vina teran, jer ista predstavljaju Hrvatski prepoznatljivi robni znak, tradiciju i dio su naše prehrane kulture. Vinogradarsko vinarski znanstvenici i stručnjaci stavljaju se na raspolaganje državnim organima i predstavnicima radi davanja podataka i obrazloženja vezano za enologiju, povijest i tehnologiju proizvodnje.